Súd:	Okresný súd Trenčín
Spisová značka:	NM-10C/21/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu:	3523200789
Dátum vydania rozhodnutia:	15. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Andrej Stachovič
ECLI:	ECLI:SK:OSTN:2024:3523200789.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Trenčíne, pred samosudcom JUDr. Andrejom Stachovičom, v právnej veci žalobcov: 1/ A. B., C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom: C. XXX, XXX XX C., 2/ E. F., C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom: G. XXX, XXX XX D., 3/ A. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom: A. XXX, XXX XX A., 4/ H. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom: A. XXX, XXX XX A., všetci právne zastúpení Mgr. Janettou Adamcovou, advokátkou, so sídlom: Hodžova 261/1, 907 01 Myjava, proti žalovaným: 1/ I. J. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom: D. XXX/XX, XXX XX G., právne zastúpený JUDr. Branislavom Jurgom, advokátom, so sídlom Žilinská cesta 130, Piešťany, 2/ Allianz – Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom: Pribinova 19, 811 09 Bratislava, IČO: 00 151 700, o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, takto

r o z h o d o l :

Žalovaný 1/ a žalovaný 2/ sú povinní zaplatiť žalobcovi 1/ sumu 8.500,- Eur, žalobcovi 2/ sumu 8.500,- Eur, žalobcovi 3/ sumu 10.000,- Eur a žalobcovi 4/ sumu 10.000,- Eur, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného.

Vo zvyšnej časti sa žaloba zamieta.

Žalobcovi 1/ sa priznáva voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania vo výške 13,33 %.

Žalobcovi 2/ sa priznáva voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania vo výške 13,33 %.

Žalobcovi 3/ sa priznáva voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania vo výške 33,33 %.

Žalobcovi 4/ sa priznáva voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania vo výške 100,00 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia sa žalobou došlou na tunajší súd dňa 27.03.2023 domáhali, aby súd uložil povinnosť žalovaným zaplatiť žalobcovi 1/ sumu 15.000,- Eur, žalobcovi 2/ sumu 15.000,- Eur, žalobcovi 3/ sumu 15.000,- Eur a žalobcovi 4/ sumu 10.000,- Eur z titulu nemajetkovej ujmy, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného. Návrh odôvodnili tým, že: „Žalovaný 1 sa dopustil nasledovného konania: Dňa 25.03.2022 v čase o 17:27 hod. ako vodič osobného motorového vozidla zn. Seat ATECA, ev. č. G., viedol predmetné vozidlo po ceste III/1206 v smere jazdy od obec Rudník na obec Myjava, pričom v obci A., časť D. v miernej pravotočivej zákrute pri RD č. XXX v dôsledku nesprávnej techniky jazdy bezdôvodne prešiel do protismernej časti vozovky, v dôsledku čoho došlo ku zrážke vozidla s chodcom A. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX, ktorý v tom čase kráčal po krajnici v smere na obec Rudník, v dôsledku čoho náraz chodca vymrštil do vzduchu a tento následkom nárazu utrpel zranenia, ktorým na mieste v čase o 17:50 hod. podľahol, čím vodič osobného motorového vozidla

zn. H. K., ev. č. G. nesprávnym spôsobom jazdy porušil ustanovenie § 4 ods. 1 písm. c) zákona NR SR č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, nevenovaním sa plne vedeniu vozidla, a teda porušil všeobecne záväzné právne predpisy o bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, a to závažným spôsobom, v zmysle ustanovenia § 137 ods. 1, ods. 2 písm. j) citovaného zákona, keďže porušením pravidiel cestnej premávky a porušením dôležitej povinnosti spôsobil dopravnú nehodu a následne po zrážke si nesplnil povinnosti účastníka dopravnej nehody, pričom neposkytol prvú pomoc chodcovi, ktorý v dôsledku dopravnej nehody utrpel zranenia a z miesta dopravnej nehody odišiel. Na základe znaleckého posudku č. 30/2022, vypracovaného znalcom MUDr. Mária Ohrablová, vyšetrovateľ konštatoval, že žalovaný 1 trpí duševnými poruchami, v dôsledku čoho bola jeho rozpoznávacia schopnosť vymiznutá a ovládacia schopnosť znížená vo forenzne významnej miere. Vychádzajúc z tohto znaleckého posudku vyšetrovateľ konštatoval, že skutok sa síce stal, ale nie je trestným činom a na tomto základe trestné stíhanie žalovaného 1 zastavil. Žalovaný 1 teda usmrtil svojou jazdou pána A. D., nar. XX.XX.XXXX (usmrtený chodec), avšak pozostalí nemali možnosť uplatniť si nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v trestnom konaní. Usmrtený chodec nijakým spôsobom, ani len čiastočne, nespôsobil dopravnú nehodu, pri ktorej prišiel o život. Zodpovednosť v plnej miere leží na žalovanom 1, ktorý jazdil nesprávnym spôsobom, v dôsledku čoho chodca zrazil a spôsobil mu smrť. Žalovaný 1, ktorý zapríčinil dopravnú nehodu s následkom usmrtenia pána A. D., má uzavreté povinné zmluvné poistenie v Allianz – Slovenská poisťovňa, a.s., ktorú poisťovňu uvádzame ako žalovaného 2, číslo poistnej zmluvy: XXXXXXXXXX. Žalovaný 2 vedie predmetnú dopravnú nehodu ako poistnú udalosť č. XXXXXXXXXX. Žalovaný 1 listom zo dňa 28.03.2022 oslovil pozostalých, vyslovil im úprimnú sústrasť a poľutovanie nad následkami dopravnej nehody, ktorú spôsobil. Právny zástupca žalobcov 1 – 4 oslovil listom zo dňa 22.11.2022 žalovaného 1 s návrhom na mimosúdne vyrovnanie s deťmi a vnúčatami po usmrtenom chodcovi - pánovi A. D.. V reakcii na uvedený návrh žalovaný 1 listom zo dňa 05.12.2022 oznámil právnemu zástupcovi žalobcov 1 - 4, že vec postúpil poisťovni, t.j. žalovanému 2, ktorú požiadal o zabezpečenia plnenia, s tým, že je potrebné vyčkať na stanovisko poisťovne. Následne žalovaný 2 listom zo dňa 21.12.2022 požiadal právneho zástupcu žalobcov 1 – 4 o predloženie rozhodnutia súdu o priznaní náhrady nemajetkovej ujmy, podľa ktorého by žalovaný 2 bol povinný plniť v zmysle § 11 ods. 7 zákona o povinnom zmluvnom poistení. Žalobca 1, žalobca 2 a žalobca 3 sú deti usmrteného A. D. a žalobca 4 je vnučkou A. D.. Žalobca 3 a žalobca 4 sú v rodinnom zväzku otec a dcéra a žili v spoločnej domácnosti s pánom A. D., ktorý sa stal obeťou dopravnej nehody spôsobenej žalovaným 1. Žalobcova 1 – 4 sú teda príslušníci jednej rodiny, ktorí náhle stratili svojho otca a svojho starého otca. Pán A. D. bol vitálny človek, ktorý udržiaval so svojimi deťmi a vnúčatami srdečné vzťahy a spájali ich pevné väzby. Dopravná nehoda spôsobená žalovaným 1 predstavuje svojimi následkami závažný zásah do integrity rodín žalobcov. Žalobca 1 má 2 deti a žalobca 2 má 3 deti. Usmrtený pán A. D. mal teda tri deti a šesť vnúčat. V jedinom momente stratili žalobcovia 1 – 3 svojho otca a žalobca 4 spolu s ďalšími piatimi vnúčatami stratili svojho dedka. Táto strata je nevyčísliteľná a nedá sa nielen nijako nahradiť, ale ani tento stav sa už nedá nijako zmeniť či zvrátiť. Stratu otca a starého otca, navyše takým krutým a násilným spôsobom, pociťujú pozostalí ako nesmierne silnú citovú a duševnú ujmu. Deti stratili možnosť stráviť čas so svojím otcom, vnúčatá navždy prišli o svojho starého otca, ktorého až do tragickej udalosti mali možnosť stretávať či navštevovať prakticky denne a trávili spolu mnoho vzácneho času. Všetci pozostalí pociťujú usmrtenie pána A. D. ako veľmi vážny zásah do svojich životov, ktorý nie je možné zvrátiť a s ktorým je nesmierne náročné sa vysporiadať, zvlášť vzhľadom k okolnostiam, za ktorých došlo ku tragédii, keď túto udalosť usmrtený pán A. D. nijako nezapríčinil a dokonca mu nebola zo strany žalovaného 1 ani poskytnutá žiadna pomoc, pretože tento z miesta nehody ušiel, čo pozostalí tiež znášajú veľmi ťažko. Podľa čl. 8 ods. 1 Európskeho dohovoru o ľudských právach každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie. Podľa ustanovenia § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Podľa ustanovenia § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie. Podľa ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Podľa ustanovenia § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Máme zato, že v tomto prípade bol spôsobený zásah do osobností žalobcov, a to usmrtením pána A. D., ktorý bol blízkym príbuzným všetkým štyrom žalobcom, došlo k zásahu do ich osobnostných práv,

a to tým, že bola narušená celistvosť a jednota celej rodiny, bolo kruto zasiahnuté do ich súkromného a rodinného života, pričom následky sú trvalé a neodstrániteľné. Mŕtveho člena rodiny už nikto nenahradí a ochudobnenie žalobcov v citovej a duševnej oblasti je nenapraviteľné a trvalé. Žalobcovia už nemôžu žiadať, aby sa upustilo do zásahov do práva na ochranu ich osobností, rovnako už nie je možné odstrániť následky týchto zásahov. Intenzitu tohto zásahu nie je možné napraviť inými právnymi prostriedkami, a preto považujeme za primerané a spravodlivé, aby súd žalobcom priznal náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Za zásah do osobnostných práv žalobcov spočívajúci v horeuvedených skutočnostiach, požadujú žalobcovia náhradu nemajetkovej ujmy nasledovne: Žalobca 1 – sumu vo výške 15 000,00 EUR, Žalobca 2 – sumu vo výške 15 000,00 EUR, Žalobca 3 – sumu vo výške 15 000,00 EUR, Žalobca 4 – sumu vo výške 10 000,00 EUR.“

2. Žalovaný 1/ v podaní došlým súdu dňa 13.07.2023 uviedol, že: „Žalovaný 1. sa takto písomne vyjadruje ku doručenému návrhu na začatie konania zo dňa 24.3.2023 prostredníctvom právneho zástupcu. Žalovaný 1. udelil na svoje zastupovanie plnomocenstvo advokátovi, pričom však žalovaný 1. vzhľadom na svoj duševný stav nie je schopný sám vnímať obsah podanej žaloby a okolnosti tohto konania v plnej miere. Žalovaný 1. trpí duševnými poruchami, a to Organická porucha emočne labilná, Organická porucha sekundárna pri užívaní dopamínových látok, Incipientná demencia pri Morbidus Parkinsoni, Adaptačná porucha depresívna, a teda nerozpoznáva protiprávnosť svojho konania a svoje konanie ovláda len v zmenšenej miere. Rozpoznávacia schopnosť bola vymiznutá a ovládacia schopnosť bola znížená vo forenzne významnej miere. Žalovaný 1. má nariadenú ambulantnú psychiatrickú liečbu, v súčasnosti v opatere domu sociálnych služieb z dôvodu potreby celodennej opatery. Žalovaný 1. nie je z dôvodu svojho zdravotného stavu v súčasnosti schopný zúčastniť sa pojednávania pred súdom. Žalovaný 1., aj prostredníctvom právneho zástupcu opätovne vyjadruje hlbokú ľútosť a sústrasť voči pozostalej rodine po pánovi A. D. a osobitne voči žalobcom. Žalovaný 1. nevie napraviť ujmu, ktorú im spôsobil, pretože táto ujma je objektívne nenahraditeľná a žalovaný 1. nijak nespochybňuje boľ a stratu, ktorú žalobcom spôsobil. Žalovaný 1 sa objektívne dopustil konania uvedeného v žalobe dňa 25.3.2022 z dôvodu, že nevedel ovládať svoje konanie, nemohol rozpoznať protiprávnosť svojho konania a svoje konanie mohol ovládať len v zmenšenej miere. Žalovaný 1. mal vymiznutú rozpoznávaciu schopnosť a ovládacia schopnosť bola znížená vo forenzne významnej miere. Navrhujeme, aby súd ako dôkaz k tomu vyžiadal a vykonal znalecký posudok číslo 30/2022, vypracovaný znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria G. G. L., z Okresného riaditeľstva policajného zboru v Novom Meste nad Váhom, odbor kriminálnej polície, oddelenie vyšetrovania, 915 01 Nové Mesto nad Váhom, zo spisu ČVS:ORP-129/VYS-NM-2022. Žalovaný 1. z dôvodu právnej istoty namieta iba výšku požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch z dôvodu, že požadovaná výška musí byť primeraná a určená v zmysle ustanovenia § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka s prihliadnutím nielen na závažnosť vzniknutej ujmy ale aj na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Podľa ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Podľa ustanovenia § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Žalovaný 1. tvrdí, že okolnosti, za ktorých ku porušeniu práva žalobcov došlo sú také, že žalovaný 1. nevedel ovládať svoje konanie, nemohol rozpoznať protiprávnosť svojho konania a svoje konanie mohol ovládať len v zmenšenej miere. Žalovaný 1. mal vymiznutú rozpoznávaciu schopnosť a ovládacia schopnosť bola znížená vo forenzne významnej miere. Tieto okolnosti majú vplyv na určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch a pri ich zohľadnení súdom žiadame súd o zníženie požadovanej výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Žalovaný 1. tvrdí, že vzhľadom na tieto okolnosti nie je požadovaná výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorá podľa žaloby činí súčtom 55.000,- eur, primeraná voči žalovanému 1, ktorý je okrem toho už ekonomicky neaktívnym dôchodcom v opatere domu sociálnych služieb z dôvodu potreby celodennej opatery. Žalovaný 1. pri týchto skutkových okolnostiach veci navrhuje zníženie požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch iba na primeranú a spravodlivú mieru, ktorú určí súd.“

3. Žalovaný 2/ v podaní došlým súdu dňa 17.07.2023 uviedol, že: „V prvom rade uvádzame, že plne vnímame tragické následky dopravnej nehody a celej záležitosti venujeme patričnú pozornosť. Na druhej strane však vzhľadom na platnú legislatívu SR musíme zaujať stanovisko, že návrh je nedôvodný resp. je uplatnený vo vyšších sumách ako je vzhľadom na okolnosti patričné. Zároveň dodávame, že napriek tomu, že sme žalovaný tak žalovaný 2 žiadnym zavineným konaním do práv žalovaných nezasiahol (ide z našej strany iba o poistný vzťah ku škodcovi). Občiansky zákonník síce pripúšťa

náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 13 ods. 2 pričom peňažná náhrada je ale viazaná na určité zákonné predpoklady. Prvým predpokladom je, že primerané zadosťučinenie (podľa § 13 ods. 1) nie je postačujúce a druhým predpokladom je, že by mala byť značne znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti. Nie je nám zrejmé čím by mala byť znížená dôstojnosť alebo vážnosť žalobcov v spoločnosti. Smrť blízkej osoby má rôzne účinky ale rozhodne nie tie, ktoré sú uvedené v § 13 ods. 2 OZ a je zrejmé, že svojou konštrukciou je toto zákonné ustanovenie mienené na úplne iné prípady (krivé obvinenie, urážka na cti, zásahy médii do súkromia a pod.). Zákonné predpoklady na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch teda nie sú v danom prípade naplnené. Listom zo dňa 22.11.2022 sme obdržali od advokátky G. K. návrh na mimosúdnu dohodu (adresovanú žalovanému 1) na náhradu nemajetkovej ujmy pre pozostalých. V návrhu ale boli žiadané diametrálne iné sumy ako sú teraz žiadané žalobou (nižšie): A. B. = 10.000 (teraz žiada 15.000), E. F. = 10.000 (teraz žiada 15.000), A. D. ml. = 10.000 (teraz žiada 15.000). H. D. = 5.000 (teraz žiada 10.000). Na návrh sme reagovali listom zo dňa 21.12.2022, kde sme uviedli, že výšku náhrady nemajetkovej ujmy musí určiť súd. V tejto súvislosti uvádzame, že z okolností za ktorých došlo k nehode by malo byť prihliadané aj na výšku prípadnej náhrady. Odhliadnuc od toho, že uplatnené sumy považujeme za neúmerne vysoké, Občiansky zákonník ustanovuje v § 13 ods. 3, že výšku náhrady určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Iná situácia pri posudzovaní náhrady by bola pokiaľ by žalovaný v 1. rade usmrtil nebohého úmyselne či pod vplyvom alkoholu a pod. V nami posudzovanom prípade však je jednoznačne zistené, že k nehode došlo v dôsledku duševných a mozgových porúch žalovaného 1 t.j. bola dokonca vylúčená jeho subjektívna zodpovednosť a trestné stíhanie bolo voči nemu aj zastavené. Žalovaný 1 teda zodpovedá iba na základe objektívnej zodpovednosti a k tragickej udalosti došlo jedine kvôli jeho zdravotným problémom. Vzhľadom na všetky okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu práva je možné uzavrieť, že uplatnená náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 55.000 € nie je primeraná ale je neúmerne vysoká. Je zrejmé, že Občiansky zákonník upravujúci inštitút ochrany osobnosti žiadne limity pre výšku peňažného zadosťučinenia neustanovuje. Napriek tomu v našom právnom poriadku existuje právna úprava nemajetkovej ujmy, ktorá môže byť použiteľná analogicky pre prejednávaný prípad a jemu podobné. Konkrétne ide o zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci ako aj zákon č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi (aktuálne zákon č. 274/2017 Z.z.). Zákon 514/2003 Z.z. v ustanovení § 17 ods. 3 a 4 ustanovuje, že výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa ods. 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi (pričom v pozn. pod čiarou odkazuje na zákon č. 215/2006 Z.z. – aktuálne zákon č. 274/2017 Z.z.). Z uvedeného vyplýva, že zákonodarca v prípadoch ak je uplatňovaná nemajetková ujma v dôsledku nezákonného konania resp. nekonania štátu stanovuje limit pre náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Podľa § 12 ods. 2 zákona 274/2017 Z.z. o obetiach trestných činov (v znení platnom v čase nehody t.j. ku dňu 25.03.2022), „Ak bola trestným činom spôsobená smrť, obeť násilného trestného činu má nárok na vyplatenie odškodnenia za spôsobenú nemajetkovú ujmu vo výške dvadsaťpäťnásobku sumy mesačnej minimálnej mzdy platnej na obdobie kalendárneho roka, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu.“ Podľa § 13 „Celková suma odškodnenia poskytnutá podľa tohto zákona nesmie presiahnuť päťdesiatnásobok sumy mesačnej minimálnej mzdy platnej na obdobie kalendárneho roka, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu.“ Pokiaľ by sme uvedené analogicky (ako najbližšiu právnu úpravu) aplikovali na prejednávanú vec, vychádzalo by sa z výšky minimálnej mzdy v roku 2022 (kedy došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcov v dôsledku úmrtia ich blízkeho príbuzného). Pri výške minimálnej mzdy 646 € v roku 2022 by výška náhrady bola 16.150 € a zároveň pre všetky obete maximálne t.j. pre všetkých 4 žalobcov bola spolu vo výške 32.300 €. Uplatňovaná nemajetková ujma 55.000 € je teda zjavne neprimeraná, nakoľko pokiaľ by bol nebohý otec resp. starý otec dňa 25.03.2022 úmyselne usmrtený násilným trestným činom patrila by nemajetková ujma všetkým pozostalým vo výške 32.300 € dohromady. Nevidíme dôvod, prečo by v prípade priznávania nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa Občianskeho zákonníka mal byť rozdiel v porovnaní s výškou stanoveného odškodnenia podľa zákona 514/2003 Z.z. alebo zákona 274/2017 Z.z. (kde je zodpovedným subjektom resp. platiteľom náhrady štát). Z hľadiska osôb, ktorým bolo zasiahnuté do ich osobnostných práv ide stále o ten istý inštitút – ochrany osobnosti, ktorého zmyslom je poskytnúť primeranú satisfakciu za zásah do práv na ochranu osobnosti. Neexistuje žiaden dôvod pre to, aby v prípade ak je platiteľom peňažnej satisfakcie fyzická alebo právnická osoba, bola za zásah do osobnostných práv táto zaviazaná na nepomerne vyššie sumy, ako by bol zaviazaný v obdobnom prípade zásahu do osobnostných práv štát. V takom prípade nemožno hovoriť o naplnení princípu všeobecnej spravodlivosti, na ktorom je postavený Civilný sporový poriadok. Navyše poukazujeme na to, že pre vyššiu náhradu nesvedčia ani samotné okolnosti zásahu, keď v prejednávanej veci ide o neúmyselné spôsobenie smrti z dôvodu dopravnej nehody osobou s

duševnými mozgovými poruchami. Zákon 274/2017 Z.z. stanovuje naproti tomu limit pri zohľadnení, že ide o náhradu za zásah do ochrany osobnosti v dôsledku úmyselného násilného trestného činu. Logicky preto by mala byť náhrada za neúmyselné zabitie (dokonca spôsobené v dôsledku choroby) nižšia ako pri úmyselnom násilnom usmrtení. Dovoľujeme si príkladmo poukázať aj na rozsudok KS Prešov č.k. 9Co/56/2019 zo dňa 28.11.2019, kde bola zohľadnená aj výška nemajetkovej ujmy upravená zákonom o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi. Výška priznanej nemajetkovej ujmy bola 7.500 € pre každého z rodičov t.j. ujma bola neporovnateľne vyššia ako v našom prípade, keďže zomrelo dieťa žalobcov. K výške nemajetkovej ujmy si dovoľujeme poukázať aj na rozsudok KS Žilina č.k. 7Co/578/2014. Z odôvodnenia tohto rozsudku vyplýva, že „odvolací súd za základ svojich úvah vzal verdikt Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej ESĽP) v prípade Kontrová proti Slovenskej republike. V predmetnom rozhodnutí ESĽP priznal sťažovateľke nemajetkovú ujmu v sume 25 000 €, pričom neoprávneným zásahom (nekonaním štátnych orgánov, ktoré v konečnom dôsledku viedlo k nezabráneniu trestnému činu) do osobnostných práv pani P. bolo zasiahnuté usmrtením jej oboch maloletých detí (vo veku 5 a 1 rok). Krajský súd zvolil dotknuté rozhodnutie za východisko aj z toho titulu, že v kategóriach nemajetkovej ujmy v rodinných, emocionálnych vzťahoch je prakticky nedosiahnuteľné bližšie vymedzenie všeobecných kritérií. Takmer každá (aj maximálne) racionálna a logická úvaha totiž môže byť interpretovaná rozlične, možno až protichodne , resp. opačne.“ Z odôvodnenia rozsudku KS ZA/7Co/578/2014 ďalej vyberáme : „Ako už bolo uvedené vyššie , náhrada nemajetkovej ujmy priznaná ESĽP v prípade Kontrová za zásah do práva na súkromie, zahŕňajúce právo na rodinný život, činila 25 000 €. Išlo pritom o zásah spočívajúci v absolútnom rozvrátení a deštrukcii rodinného života menovanej, nakoľko došlo k súčasnému usmrteniu oboch (jediných) jej detí, deti boli zastrelené ich otcom, manželom pani F., ktorý následne spáchal samovraždu. Použitím hraničného zjednodušenia možno konštatovať, že vo vzťahu k jednému dieťaťu by sa jednalo o čiastku 12 500 €.“ Vzhľadom k uvedenému musíme konštatovať, že náhrada nemajetkovej ujmy vo výške ako bola uplatnená žalobcami nespĺňa kritérium primeranosti ani vo vzťahu k rozhodnutiu ESĽP ani vo vzťahu k iným aktuálnym rozhodnutiam súdov v SR. Pre ilustráciu o aktuálnych rozhodnutiach a výškach priznaných náhrad si dovoľujeme poukázať napr. na aktuálne právoplatné rozhodnutie OS Topoľčany č.k. 6C/55/2022 zo dňa 26.05.2023, kde bola rodičom priznaná náhrada nemajetkovej ujmy po ich 17-ročnom synovi každému vo výške 14.000 €. Ďalej poukazujeme na rozsudok KS Trenčín č.k. 5Co/63/2020 zo dňa 25.11.2020, ktorý potvrdil rozsudok prvostupňového súdu, kde bola rodičom priznaná náhrada nemajetkovej ujmy po ich 22-ročnom synovi každému vo výške 9.000 €. Tieto príklady z praxe žalovaného 2 preukazujú, že v nepomerne závažnejších zásahoch (úmrtie detí, ktoré žili v spoločnej domácnosti s rodičmi) došlo k nižším alebo porovnateľným náhradám ako sú požadované v danom prípade. Dovoľujeme si poukázať na zásadné zistené skutočnosti, ktoré majú vplyv na určenie výšky nemajetkovej ujmy: Vek nebohého bol takmer 77 rokov – aj keď samozrejme nechceme žiadnym spôsobom znižovať smútok žalobcov, je potrebné poukázať predsa len aj na faktor veku obete. Výška ujmy pri úmrtí rodiča vo veku 77 rokov sa nedá porovnať s výškou ujmy pri úmrtí rodiča napr. vo veku 40 rokov a rovnako sa nedá porovnať pri úmrtí detí. Z uvedeného hľadiska vnímame žalované sumy ako neprimerané, nakoľko sa pohybujú v rozsahu aké sú priznávané rodičom po úmrtí ich detí, čo nepovažujeme za adekvátne prirovnávanie k nášmu prípadu úmrtia takmer 77-ročného otca. Žalobcovia 1 a 2 nežili s nebohým v spoločnej domácnosti, čo má tiež zásadný vplyv na intenzitu ujmy v porovnaní s osobami, ktoré v spoločnej domácnosti s nebohým boli. V danom prípade išlo o úmrtie otca a starého otca, čo je neporovnateľne menší zásah do súkromného života žalobcov ako keby stratili dieťa alebo manžela. Prirodzene nemáme žiadny zámer, aby tieto úvahy vyzneli cynicky ale je potrebné podľa nášho názoru poukázať aj na to, že je potrebné rozlišovať, ktorého člena rodiny pozostalí stratili a aj to aký mal vek. Žaloba je založená iba na objektívnej zodpovednosti žalovaného 1, nakoľko tento preukázateľne nevedel ovládať svoje konanie. Žalovaný 1 sa bezprostredne po nehode žalobcom písomne ospravedlnil a ponúkol finančnú pomoc s vystrojením pohrebu. Uvedené je podporené aj judikatúrou a pri stanovení výšky náhrady je namieste tiež prihliadnuť k judikatúrou vymedzeným kritériám (body 53.a 54 nálezu Ústavního soudu ČR sp.zn. I. ÚS 2844/14), ktorými sú na strane poškodeného a jemu blízkych osôb a) intenzita ich vzťahu, b) vek zomrelého a pozostalých, c) prípadná existenčná závislosť na zomrelom, d) prípadné poskytnutie inej satisfakcie a na strane škodcu e) postoj škodcu, f) dopad udalosti do jeho duševnej sféry, g) majetkové pomery škodcu a h) miera zavinenia. Po vykonanom dokazovaní navrhujeme žalobu zamietnuť prípadne zaviazať žalovaných na výrazne nižšie sumy ako sú uplatňované v tomto konaní.“

4. Žalovaný 1/ v podaní došlým súdu dňa 16.08.2023 uviedol, že: „Žalovaný 1. súhlasí s vyjadrením žalovaného 2. zo dňa 13.7.2023, ktoré podal žalovaný 2. ku žalobe. Žalovaný 1. v minulosti vyjadril a aj opätovne vyjadruje hlbokú ľútosť a sústrasť voči pozostalej rodine po pánovi A. D. a osobitne voči

žalobcom. Žalovaný 1. tiež poukazuje na to, že v návrhu právnej zástupkyne žalobcov na mimosúdnu dohodu o náhrade nemajetkovej ujmy pre pozostalých, boli uvedené nižšie sumy primeranej náhrady, než uplatňujú žalobcovia v tomto konaní. Konkrétne žalobcovia 1. až 3. zvýšili požadované sumy každý z 10.000,- eur na sumy každý 15.000,- eur a žalobkyňa 4 zvýšila požadovanú sumu 5.000,- eur na sumu 10.000,- eur. To znamená zvýšenie o polovicu (žalobcovia 1. až 3.), resp. dvojnásobok pôvodne požadovanej sumy (žalobkyňa 4.). Žalovanému 1. však nie sú známe žiadne skutočnosti, a také sa neuvádzajú ani v podanej žalobe, ktoré by odôvodňovali také zvýšenie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch od doby podania návrhu na mimosúdnu dohodu zo dňa 22.11.2022 po dobu podania žaloby v tejto veci. Žalovaný 1. poukazuje na ku žalobe pripojený návrh žalobcov na mimosúdnu dohodu zo dňa 22.11.2022, v ktorom sa výslovne uvádza, že požadovanú náhradu 10.000,- eur jednotlivo pre deti pána A. D. a požadovanú náhradu 5.000,- eur jednotlivo pre vnúčatá pána A. D. považujú žalobcovia za náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá je primeraná a je možné týmto spôsobom urovnať vzniknutú situáciu a aspoň čiastočne uľahčiť život pozostalým. Navrhované finančné vyrovnanie zo dňa 22.11.2022 tak výslovne obsahuje aj posúdenie primeranosti výšky požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, a za primerané považuje zjavne nižšie sumy, než uplatnené podanou žalobou. Dovoľujeme si požiadať súd, aby aj tieto okolnosti zohľadnil a znížil požadovanú výšku náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Žalovaný 1. poukazuje aj na vyjadrenie žalovaného 2., a tvrdí rovnako s poukázaním na dôvody uvádzané žalovaným 2., že požadovaná výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorá podľa žaloby činí súčtom 55.000,- eur, nie je primeraná voči žalovanému 1 a nie je primeraná ani vo vzťahu ku žalobcom, vzhľadom na písomný návrh žalobcov zo dňa 22.11.2022 na mimosúdnu dohodu. Žalovaný 1. navrhuje zníženie požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch iba na primeranú a spravodlivú mieru, ktorú určí súd.“

5. Žalobcovia v podaní došlým súdu dňa 05.09.2023 uviedli, že: „Súhlasíme s vyjadrením žalovaného 1, resp. jeho právneho zástupcu, že ujmu, ktorú žalovaný 1 spôsobil žalobcom, ako pozostalej rodine, nevie napraviť, pretože táto ujma, ktorú im spôsobil v podobe bôľu a straty, je objektívne nenahraditeľná. Máme však zato, že okolnosti, na ktoré sa žalovaný 1 odvoláva, spôsobené zdravotným stavom žalovaného 1, nezadávajú dôvod k zníženiu výšky nemajetkovej ujmy. Na mieste je v tomto prípade otázka, z akého dôvodu sa žalovaný 1 podujal viesť motorové vozidlo, keď podľa jeho vlastných tvrdení bolo v tom čase zrejmé, že má vymiznutú rozpoznávaciu schopnosť a ovládaciu schopnosť zníženú vo forenzne významnej miere. Žalovaný 1 nebol nijakým spôsobom súdnym rozhodnutím obmedzený vo svojej spôsobilosti na právne úkony, a teda podľa nášho názoru takýto argument ako dôvod nepriznania nemajetkovej ujmy v požadovanej výške neobstojí. Takisto neuznávame ako dôvod zníženia výšky požadovanej nemajetkovej ujmy tú skutočnosť, že žalovaný 1 je ekonomicky neaktívny dôchodca. Pokiaľ má súd brať do úvahy pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy ekonomický status žalovaného 1, je nutné zohľadňovať nie len jeho aktuálny príjem, ale celkové majetkové pomery, ktoré žalovanému 1 požadovanú nemajetkovú ujmu umožňujú nahradiť, berúc do úvahy i tú skutočnosť, že na náhrade nemajetkovej ujmy sa zrejme bude podieľať aj poisťovňa, ako žalovaný 2. Listom zo dňa 22.11.2022 (list sa nachádza v spise ako príloha žaloby) sme oslovili žalovaného 1 s návrhom na mimosúdnu dohodu, kde sme požadovali finančné vyrovnanie nasledovne: Pre deti A. B. 10 000,- EUR E. F. 10 000,- EUR A. D. 10 000,- EUR. Pre vnúčatá M. B. 5 000,- EUR, Tomáš Zmeko 5 000,- EUR, F. N. 5 000,- EUR, Katka Papuláková 5 000,- EUR, C. F. 5 000,- EUR, H. D. 5 000,- EUR. Požadovaná suma spolu predstavovala 60 000,00 EUR. V samotnej žalobe sme síce zvýšili sumy pre jednotlivých pozostalých, ale zároveň sme počet osôb zredukovali, čím sa celková výška žiadanej náhrady nemajetkovej ujmy znížila. Tvrdenie žalovaného 2 teda považujeme za vytrhnuté z kontextu a neúplné. Pokiaľ ide o okolnosti, za ktorých došlo zo strany žalovaného 1 k usmrteniu pána D., pridržiavame sa vyjadrenia k argumentácii, ktoré sme použili pri žalovanom 1, nakoľko aj žalovaný 2 sa odvoláva na zdravotné problémy žalovaného 1, čím zľahčuje zodpovednosť žalovaného 1 za následky svojho konania. Opakujeme, že pokiaľ žalovaný 1 bol v stave kedy nedokázal ovládať svoje konanie a rozpoznávať jeho možné následky, pričom podľa tvrdení žalovaných sa zrejme jednalo o stav trvajúci dlhšiu dobu a nie o akútne náhle zlyhanie duševných schopností a mozgových funkcií žalovaného 1, v žiadnom prípade sa nemalo stať, že žalovaný 1 nastúpil do motorového vozidla a toto vozidlo viedol po cestných komunikáciách, kde mohol ohrozovať ostatných účastníkov a kde napokon aj spôsobil tragickú nehodu a svojou jazdou usmrtil pána D.. K argumentácii žalovaného 2, podľa ktorej strata života u človeka, ktorý mám 77 rokov je menej závažná ako u človeka, ktorý má 40 rokov, či podľa ktorej tragická smrť otca a starého otca je menšia strata ako smrť dieťaťa či manžela, uvádzame, že hoci sa žalovaný 2 vyjadril, že nemá zámer, aby jeho úvahy vyzneli cynicky, práve tento výsledok sa mu uvedenými porovnaniami podarilo dosiahnuť. V žiadnom prípade si nedovolíme porovnávať, koho život je dôležitejší, nakoľko v konečnom dôsledku je toto

posúdenie absolútne subjektívne a závažnosť straty dokáže vyjadriť len ten, koho sa strata bytostne dotýka. Na rozdiel od výzvy zaslanej žalovanému 1 dňa 22.11.2022 sme upravili rozsah žalobcov práve s ohľadom na to, aký blízky bol rodinný vzťah k zosnulému a kto s ním žil v spoločnej domácnosti (syn A. a vnučka H.). Ešte raz poukazujeme na to, že usmrtený pán D. bol aktívny muž, i keď už nebol v produktívnom veku, avšak mal so svojimi potomkami pevné väzby a prakticky denne bol s nimi v kontakte. Pozostalí vnímajú okolnosti usmrtenia svojho otca a starého otca, na rozdiel od žalovaných, mimoriadne závažne a tragicky, keďže svojho otca a starého otca stratili náhle, bez toho, aby svoju smrť pán D. akokoľvek zapríčinil a dokonca bez toho, aby sa mu žalovaný 1 aspoň pokúsil poskytnúť pomoc. Tento z miesta nehody ušiel, kde nechal bezvládne telo obete svojej nezodpovednej jazdy bez akéhokoľvek náznaku záujmu či snahy o pomoc. Máme zato, že práve tieto okolnosti nemožno nijako zľahčovať a je potrebné ich vyhodnotiť ako mimoriadne traumatizujúce pre všetkých pozostalých. Žalovaný 1 síce ponúkol pozostalým finančnú pomoc pri zabezpečení pohrebu, avšak reálne žiadnu pomoc im dodnes neposkytol. Pokiaľ ide o súdne rozhodnutia, na ktoré sa žalovaný 2 odvoláva vo veci výšky priznaných náhrad nemajetkovej ujmy, pri štúdiu jednotlivých judikátov sme dospeli k záveru, že nakoľko nie je stanovený žiadny presnejší manuál k určovaniu výšky nemajetkovej ujmy v takýchto prípadoch, existuje viacero rozhodnutí súdov s priznanými náhradami v rôznych výškach. Ako príklad uvádzame, že v prípade úmrtia blízkej osoby pri dopravnej nehode v rozsudkoch pod sp. zn. 10 C 50/2004 z 12. septembra 2008 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach 11 Co 12/2009 z 3. marca 2010 bolo rozhodnuté, že žalovaní sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť každému zo žalobcov sumu 23 000,00 eur a nahradiť im spoločne a nerozdielne 100 % trov konania. Po preštudovaní viacerých judikátov a po porade s pozostalými sme ustálili výšku požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy tak, ako je uvedené v žalobe a na tomto návrhu trváme. Máme zato, že súd starostlivo zváži všetky okolnosti a vo veci spravodlivo rozhodne a žalobcom prizná náhradu nemajetkovej ujmy v takej výške, ktorá zodpovedá ich skutočnej strate a spôsobenej traume.“

6. Žalovaný 2/ v podaní došlým súdu dňa 03.10.2023 uviedol, že: „Žalobcovia podľa nášho názoru sami vnímajú, že nimi uplatnené sumy sú oveľa vyššie ako tie, ktoré by zodpovedali spravodlivému zhodnoteniu nimi utrpenej ujmy. Nie je totiž možné k veci pristupovať tak, že mimosúdne si uplatnia náhradu nemajetkovej ujmy za 9 pozostalých spolu sumou 60.000 € a následne v žalobe si náhradu uplatnia už iba 4 pozostalí a to v podobnej sume 55.000 €, čo je iba mierne zníženie náhrady pre pôvodne 9 osôb. Vnímame ako neprijateľné, aby sa kompenzoval nižší počet žalobcov vyššou požadovanou náhradou nemajetkovej ujmy pripadajúcou na jednu osobu. Náhrada nemajetkovej ujmy musí byť adresná ku konkrétnym osobám a nemôže ich žalobca „vymôcť pre iné osoby“ (ktoré žalobcami nie sú) tým, že si uplatní vyššiu sumu ako sám pôvodne požadoval. Takýto postup vnímame ako neprijateľný. Ďalej si dovoľujeme zareagovať na nepresnú argumentáciu žalobcov, ktorí vo svojom vyjadrení kritizujú vyjadrenie žalovaného 2, ktorý mal údajne polemizovať o tom, strata života ktorého človeka je viac alebo menej závažná resp. porovnávať koho život je dôležitejší... Táto argumentácia žalobcov je výslovne nepresná a uvedené sme nikdy neuviedli. Nedovoľujeme si porovnávať smrť ktorého človeka je viac či menej závažná resp. koho život je dôležitejší. V našom vyjadrení k žalobe z 13.07.2023 sme iba uviedli, že ujma pozostalých je nižšia pri 77-ročnom nebohom v porovnaní s tým keby mal 20 resp. 40 rokov. Neporovnávame žiadne osoby a ani dôležitosť niekoho života. Porovnávame iba intenzitu ujmy pozostalých pri úmrtí 77-ročného otca resp. starého otca a intenzitu ujmy pri úmrtí napr. 8-ročného dieťaťa či 40-ročného otca. Naša argumentácia teda smerovala iba k vnímaniu tragickej udalosti pozostalými, nijako nehodnotila dôležitosť životov akýchkoľvek osôb. Po vykonanom dokazovaní navrhujeme žalobu zamietnuť prípadne zaviazať žalovaných na výrazne nižšie sumy ako sú uplatňované v tomto konaní.

7. Súd sa oboznámil s podaniami strán sporu spolu s prílohami, ich výsluchom na nariadenom pojednávaní, pričom zistil nasledovný skutkový stav veci:

8. Dňa 25.03.2022 v čase o 17:27 hod. žalovaný 1/ ako vodič osobného motorového vozidla zn. H. K., ev. č. G., viedol predmetné vozidlo po ceste III/1206 v smere jazdy od obec Rudník na obec Myjava, pričom v obci A., časť D. v miernej pravotočivej zákrute pri RD č. XXX v dôsledku nesprávnej techniky jazdy bezdôvodne prešiel do protismernej časti vozovky, v dôsledku čoho došlo ku zrážke vozidla s chodcom A. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX, ktorý zraneniam na mieste podľahol.

9. Uznesením OR PZ v Novom Meste nad Váhom ČVS: ORP-129/VYS-NM-2022 zo dňa 30.09.2022 bolo trestné stíhanie zastavené, pretože skutok sa síce stal, ale nie je trestným činom, pretože žalovaný 1/ v čase skutku bol duševne nepríčetný v dôsledku duševnej poruchy.

10. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že dňa 25.03.2022 v dôsledku dopravnej nehody došlo k usmrteniu A. D., nar. XX.XX.XXXX dopravným vozidlom, ktoré riadil žalovaný 1/, pričom žalovaný 1/ mal povinné zmluvné poistenie na vozidlo uzatvorené so žalovaným 2/. Žalovaný 1/ sa žalobcovom písomne ospravedlnil. Žalobca 1/ až 3/ sú deti zomrelého A. D., žalobca 4/ je vnukom zomrelého A. D.. Pred smrťou A. D. žili s ním v spoločnej domácnosti žalobca 3/ a žalobca 4/, pričom žalobca 3/ je rozvedený. Od malička mal žalobcu 4/ v starostlivosti. Dom, v ktorom žil zomrelý bol rodičovským domom žalobcov 1/ až 3/, pričom žalobca 1/ sa z tohto domu odsťahoval v roku 1993 a žije cca 2-3 km od tohto domu v inom rodinnom dome. Žalobca 2/ z rodičovského domu odišiel pred 18 rokmi, pričom v čase smrti býval cca 2-3 km od domu zomrelého. Zomrelý A. D. bol v čase smrti aktívny, nebol odkázaný na pomoc iných. Sporným ostala aká má žalobcom byť priznaná výška nemajetkovej ujmy v peniazoch.

11. Žalobca 1/ na nariadenom pojednávaní vypovedala, že s otcom mala veľmi vrelý vzťah. Je jeho najstaršia dcéra. Pravidelne sa navštevovali 2-3 x do týždňa. Má dve deti. Dcéra má 30, syn má 25. Žijú stále v jednej domácnosti. Tato bol všestranný človek, bavil ho život. Vždy si volávali, keď mal niekto sviatok. Nebol až taký typ, že by on nosieval darčeky. Ona má napr. od neho darček k jej 45-ke, keď od neho dostala sochu sovičky. Má ju doteraz. Otec jej veľmi chýba. Vie, že otec robil aj všetky domáce práce a to, keď brat alebo jeho dcéra boli mimo domu, tak sa vedel o všetko postarať. Dedo rád chodieval na hríby. Tato v poslednej dobe už nešoféroval. Keď prestal šoférovať, chodil už iba pešo. Tato prestal šoférovať, keď mal asi cca 70 rokov, mal aj horší zrak. Ich mama zomrela v roku 2016 a to na rakovinu, pričom mala ťažší priebeh a starali sa o ňu všetci. Ku koncu hlavne otec. Odvtedy, čo otec zomrel, tak ona s tým ešte nie je vysporiadaná. Veľmi jej chýba. Musela začať brať lieky na spanie. Otec chodieval nefrológovi a urológovi, tak 1-2 x za rok, a keď mal bežné ochorenie, tak bežnému lekárovi, inak bol zdravý. Okuliare nosieval, keď čítal a keď šoféroval, inak okuliare nenosil.

12. Žalobca 2/ na nariadenom pojednávaní vypovedala, že za otcom prakticky chodila každý deň, nakoľko to mala po ceste z práce. V rámci rodiny sa dohodli, že si vybaví kartičku na vyberanie jeho dôchodku, čo aj robila. Dávala otcovi peniaze a prípadne robila nákupy, nakoľko brat ani otec už nemali vodičák. Za otcom nechodievala len sobotu, ale stávalo sa, že otec prišiel za ňou ku nej domov. U otca sa cez týždeň stavovala pravidelne. Niekedy tam bola len pár minút, napr. keď nebol doma a niekedy viac ako hodinu. Rozprávali sa, lúštili spolu krížovky a riešili bežné práce na dome. V nedeľu sa taktiež pravidelne navštevovali, ale vtedy sa stretávali už viacerí z rodiny a to hlavne v nedeľu poobede na kávu. Doma niekedy aj dostávala výčitky, že tam často trávi čas. Pamätá si na ten deň, keď sa to stalo. Jej dcéra mala narodeniny, ale v ten deň bola aj výročná schôdza dôchodcov. Dohodli sa, že nepôjde na oslavu jej dcéry, ale pôjde na schôdzu dôchodcov, nakoľko dedo mal rád ľudí a rád sa s nimi stretával. Na tejto schôdzi aj bol a pamätá si, že jej jeho kolegovia hovorili, že sa chválil svojou rodinou a že bol šťastný. Nehoda sa stala vtedy, keď odišiel zo schôdze domov. V ten deň boli dohodnutí, že sa nenavštívia. Ona nie je nejaký veľký rečník, ale strata otca na ňu doľahla, jednoducho jej chýba. Je jej z toho do plaču. Vyčíta si, že ho neprehovorila, aby predsa len išiel na oslavu jej dcéry, nakoľko keby sa to stalo, dnes tu ešte mohol byť.

13. Žalobca 3/ na nariadenom pojednávaní vypovedal, že v deň, keď sa to stalo, tak bol v práci, pracuje ako strechár. Bola s ním aj dcéra, ktorá mu podávala škridlu. Asi okolo 17,30 hod. mu zavolala sesternica, že deda zrazilo. Jemu sa z toho roztriasli kolená. Poprosil dcéru, aby zišla zo strechy dole. Povedal jej, čo sa stalo. Ihneď išli na miesto činu, kde boli policajti, záchranka, ale aj jeho súrodenci. On sám pomáhal otca nakladať do pohrebného vozu. Vie, že dcéra sa na to ani nemohla pozerať, musela odísť. Nesúhlasí s tým, že starý človek nemá žiadnu hodnotu. Išlo o vitálneho sebestačného človeka, ktorý sa vedel postarať nielen o seba, ale aj o nich. Varil, kúril. On zabezpečoval obyčajne materiál. Jeho strata bola pre mňa ťažká. Toto vníma každý deň, keď príde domov a dom je prázdny. Majú veľký dom. Chýba mu, že sa s ním nemôže už porozprávať. Na druhej strane je presvedčený a nemôže pochopiť, ako môže takto žiť, že žalovaný 1/ nešoféroval v skutočnosti auto. Keď tam prišli, tak žalovaný 1/ bol v papučiach a neverí tomu, že šoféroval. Podľa neho šoférovala jeho dcéra. Jej dcére dedo chýba. Bol pre ňu autoritou. To, čo naučil jeho a jeho sestry, mohol naučiť aj ju. Dnes je celá starostlivosť na ňom. V ich rodine je dlhovekosť, napr. jeho dedo sa dožil 92 rokov a až do sklonku života bol taktiež vitálny. Zomrel v nemocnici na zápal pľúc.

14. Žalobca 4/ na nariadenom pojednávaní vypovedala, že jeho otec a starý otec boli pre ňu ako rodičia, nakoľko s matkou si nevychádza. Prakticky sa nestretávajú. Dedo ju naučil veľa vecí. Trávili spolu veľa času. Chodievali na hríby, prechádzky, učil ju variť. Robil jej rôzne kúzla, starali sa o zvieratá. Ona bola posledná z rodiny, ktorá ho videla. Pamätá si, že bol v kúpeľni a holil sa. V rámci toho ju poprosil, či mu môže dať nejaké drobné peniaze na autobus, nakoľko má len papierové. Ona mu peniaze dala. Videla, že je vysmiaty a šťastný. Tešil sa, že môže ísť medzi ľudí. Ona mu vtedy povedala, že keď skončia schôdzu, nech jej zavolá a že pre neho príde autom. Keď dedo odišiel, otec ju požiadal, aby išla s ním robiť jednu strechu a ona si mobil zabudla v aute. Dedo jej aj volal, ale sa jej nedovolal. Potom sa už len dozvedela, že pri nehode zomrel. Cíti sa byť vinná a dáva si to za vinu, že keby mala mobil pri sebe, tak by dedo ešte dnes žil. Situácia po smrti deda je pre ňu veľmi náročná a ťažká. Pomáha jej ešte to, že má priateľa, ale na druhej strane cíti sa byť osamelá a z času na čas ide do dedovej izby či tam náhodou nie je. Aj po finančnej stránke sa im finančne pohoršilo. Majú veľký dom, žili len z jedného platu. Ona minulý rok len zmaturovala a hneď od septembra si našla prácu, aby to finančne utiahli. Dedo robil veľa domácich prác, teraz je to na nej a na otcovi. Považuje za veľmi nespravodlivé, ak niekto, kto má takéto duševné problémy, tak prečo má vodičák a šoféruje. Rovnako si myslí ako otec, že možno šoféroval niekto iný a po celej Myjave zháňali kamerové záznamy. Myslia si to, dôkazy o tom nemajú. Mali kamerový záznam od suseda, ktorý dedovi poskytoval prvú pomoc. Tam bolo vidieť, že keby sa nehoda stala o 10 min skôr, tak o život by prišlo 5 ľudí. Cesta je tam neprehľadaná. Ona sama tam chodí 20km/h, pričom tade chodieva každý deň. Miestny obyvateľ tam dal už drevený stĺp a ten obalil reflexnou vestou. Nevie o tom, že by sa tam v minulosti stala nehoda. V čase nehody študovala na Strednej odbornej škole v Senici, kde denno-denne dochádzala.

15. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, platného v rozhodnom období, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

16. Podľa § 13 ods. 1 Obč. zák., platného v rozhodnom období, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

17. Podľa § 13 ods. 2 cit. zák., platného v rozhodnom období, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

18. Podľa § 13 ods. 3 cit. zák., platného v rozhodnom období, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

19. Podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 281/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení.

20. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba je čiastočné dôvodná. Predmetom toho konania je ochrana osobnosti žalobcov z titulu náhlej straty rodinného príslušníka, otca pre žalobcov 1/ až 3/ (deti) a starého otca pre žalobcu 4/ (vnučka), pri dopravnej nehode, ktorú spôsobil žalovaný 1/ vozidlom, ktoré bolo povinne zmluvne poistené pre takúto škodovú udalosť u žalovaného 2/. Aktívna a pasívna vecná legitimácia nebola medzi stranami sporu sporná, sporným ostalo len určenie výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch.

21. Žalobcovia preukázali, že došlo k neoprávnenému zásahu do ich osobnostných práv, nakoľko došlo k zásahu do ich rodinného života, ktorý zahrňuje okrem iného aj udržiavanie vzťahov medzi blízkymi príbuznými a rešpektovanie súkromného a rodinného života. Každá fyzická osoba má právo vytvárať si a rozvíjať vzťahy so svojimi blízkymi príbuznými. Smrť blízkej osoby preto môže vzhľadom k vzájomným úzkym pevným sociálnym, morálnym, citovým väzbám predstavovať natoľko vážnu nemateriálnu ujmu pre rozvoj osobnosti pozostalého, že môže byť kvalifikovaná ako ujma, ktorá znižuje jeho dôstojnosť či vážnosť v spoločnosti. Smrť fyzickej osoby – rodiča a starého rodiča, v dôsledku protiprávneho

konania predstavuje následok trvalý, neodstrániteľný a nenapraviteľný. Pre pozostalých predstavuje smrť ich blízkej osoby trvalú nereparovateľnú ujmu a vážny zásah do ich života, do ich práva na ochranu osobnosti a do práva na život. Pokiaľ ide o výšku tejto nemajetkovej ujmy, je potrebné prihliadať na závažnosť ujmy, ktorá spočívala v smrti zosnulého pre žalobcov, a to jednotlivo. Výška nemajetkovej ujmy je len ťažko určiteľná, i keď existujú akési pokusy o stanovenie hodnoty ľudského života. Objektívne však je len ťažko možné určiť, čo znamená strata blízkeho človeka pre pozostalého. Stanoviť preto všeobecne aplikovateľné kritériá na určenie výšky peňažnej náhrady v prípade smrti blízkej osoby ako následku protiprávneho konania škodcu nie je objektívne možné. Človek nie je tovar, jeho hodnota je pre každého z nás iná a v zásade ani priznanie nemajetkovej ujmy neodstráni ťažkú citovú ujmu človeka, ktorý prišiel o blízku osobu. Pri usmrtení blízkej osoby tak nemajetková ujma predstavuje iba peňažnú náhradu, ktorá by mala aspoň čiastočne vyvažovať utrpenie pozostalých. Takáto náhrada má byť preto adekvátna a stanovená podľa zásad slušnosti, pričom sa musia zvážiť dopady takto spôsobenej ujmy na osobnostnú sféru pozostalého. Z hľadiska jednotlivých kritérií pre poskytnutie náhrady je potrebné skúmať okolnosti na strane poškodeného, ktoré spočívajú a/ v intenzite vzťahu žalobcu so zomrelým, b/ veku zomretého a pozostalých, c/ v otázke hmotnej závislosti pozostalého na usmrtenej osobe, d/ prípadne poskytnutie inej satisfakcie. Pre výšku náhrady je kvalita vzájomného vzťahu kľúčová. Psychická bolesť zo straty blízkeho človeka je vnímaná ako neznesiteľná, fyzická, obmedzujúca ostatné aktivity pozostalého, veľakrát prerastajúca až do duševného ochorenia. Pri zohľadnení veku zomrelého sa rozlišuje, nakoľko je prežívaná strata novorodenca jeho rodičmi, strata rodiča jeho deťmi alebo strata osoby dôchodkového veku jeho vnúčatami. Okolnosti na strane osoby zodpovednej sú a/ postoj žalovaného (ľútosť, náhrada škody, ospravedlnenie a iné), b/ dopad udalostí do duševnej sféry pôvodcu, c/ jeho majetkové pomery, d/ miera zavinení, resp. miera spoluzavinenia usmrtenej osoby. Je celkom zreteľné, že postoj tejto osoby môže podstatným spôsobom ovplyvniť vnímanie ujmy pozostalými. Pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je dôležitým aspektom aj to, aby jej výška odrážala všeobecné zdieľané predstavy o spravodlivosti. Preto je nutné použiť aj princíp proporcionality s tým, že súdy porovnajú čiastky náhrady prisúdené v iných prípadoch, a to nielen v obdobných, ale aj v ďalších, v ktorých sa jednalo o zásah do iných osobnostných práv.

22. Napríklad Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, v spojení s Rozsudkom Krajského súdu Trenčín sp.zn.: 5Co/230/2017 a rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp.zn.: 3Cdo/230/2017 bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 30.000,- eur za smrť oboch rodičov žalobcu v dôsledku protiprávneho úkonu objektívne zodpovedného subjektu spočívajúceho v porušení pravidiel cestnej premávky. Rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky, v spojení s Rozsudkom Krajského súdu Nitra sp.zn.: 6Co 51/2020 a rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp.zn.: 9Cdo/87/2021 bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 8.500,- eur za smrť rodiča žalobcu v dôsledku protiprávneho úkonu objektívne zodpovedného subjektu spočívajúceho v porušení pravidiel cestnej premávky. Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 7C/276/2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 5Co/315/2012 bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 10.000,- EUR za smrť rodiča žalobcu v dôsledku protiprávneho úkonu objektívne zodpovedného subjektu spočívajúceho v porušení pravidiel cestnej premávky. Súd sa preto zameral na to, aký bol vzájomný vzťah žalobcov a zomretého, od čoho následne možno odvodiť orientačne spôsobenú ujmu.

23. V konaní bolo jednoznačne preukázané, že na strane žalobcov vznikla nemajetková ujma v dôsledku porušenia ich práva na súkromie a na rodinný život, došlo k zásahu do integrity žalobcov najmä tým, že im bola spôsobená smrťou otca a starého otca psychická trauma.

24. Z výsluchu žalobcu 3/ (syn) jednoznačne vyplýva, že so zomrelým otcom žil v spoločnej domácnosti spolu so žalobcom 4/ (vnučkou zomrelého), pričom otec sa významným spôsobom spolupodieľal na výchove žalobcu 4/, nakoľko matka žalobcu 4/ s nimi nežila a otec žalobcu 3/ v domácnosti prakticky prevzal jej úlohu. Plnenie všetkých rodičovských úloh po smrti otca žalobcu 3/ prebral žalobca 3/, ktorý konštatoval, že dovtedy o domácnosť sa staral jeho otec, on zabezpečoval materiál, teraz je na to sám. Je tak samozrejmé, že smrťou otca stratil žalobca 1/ a 4/ možnosť ďalšieho udržiavania vzťahov so svojim predkom, boli ochudobnení o túto možnosť a ide o nenávratný stav. Je zrejmé, že priznanie nemajetkovej ujmy je preto plne opodstatnené. Rodinné vzťahy medzi zomrelým a žalobcom 1/ boli dobré, blízke, existoval medzi nimi vzťah dôvery na báze dobrých citových vzťahov. Poskytnutie len morálnej satisfakcie spočívajúcej napríklad v odsúdení škodcu za spáchaný čin sa v danom prípade preto nejaví ako dostatočné. K smrti otca žalobcu 1/ došlo náhle, čo nesporne vyvolalo u žalobcu 1/ šok zo straty blízkej osoby. Tieto okolnosti boli zistené z výsluchu žalobcov. Bolo preukázané, že

rodičovský vzťah bol založený na vzájomnej náklonnosti, láske, spoločnom vedení rodinného života bez zásadných morálnych a kultúrnych rozdielov v hodnotách, prioritách a životných zásadách. Spolužitie pravdepodobne nebolo poznačené zásadnými konfliktami, či inými prekážkami, trávili spolu všetok voľný čas. Žalobca 1/ stratil v dôsledku nehody svojho otca, s najväčšou pravdepodobnosťou jeho najväčšiu životnú oporu, nakoľko otec mu pomáhal s výchovou žalobcu 4/. V dôsledku smrti otca zanikol tak rodičovský vzťah, ktorý dovtedy plnil všetky svoje spoločenské a rodinné funkcie. Na základe všetkých týchto skutočností súd priznal žalobcovi 3/ nemajetkovú ujmu vo výške 10.000,- Eur. Táto suma nenahradí žalobcovi 3/ jeho otca, je však akousi formou pomoci v situácii, v ktorej sa žalobca 3/ ocitol, keď ostal na všetko sám. Vo zvyšnej časti súd žalobu žalobcu 3/ zamietol, vychádzal pritom z nespornej situácie, že otec mal v čase nehody 77 rokov, žalovaný 1/ sa písomne ospravedlnil a iniciatívne uhradil pohrebné náklady. Čo sa týka miery zavinenia žalovaného 1/, súd má za to, že zastavenie trestného konania len pre nepríčetnosť žalovaného 1/ nemalo nijaký relevantný dosah na zníženie alebo zvýšenie samotnej priznanej nemajetkovej ujmy v peniazoch súdom vo vzťahu ku ktorémukoľvek so žalobcov.

25. Žalobca 4/ bol vnučkou zomrelého. Na podklade vykonaného dokazovania možno uzavrieť, že najviac traumatizovanou osobou v súvislosti so stratou blízkej osoby bola vnučka, ktorá starého otca vnímala ako súčasť svojej najbližšej rodiny a jej život sa najviac zmenil po jeho smrti. V čase, keď sa stala nehoda, študovala, v spoločnej domácnosti so žalobcom 3/ prevzala úlohy starého otca, keď intenzívnejšie začala vykonávať domáce práce a ihneď po ukončení štúdia začala aj finančne prispievať do domácnosti. Za tejto situácie súd žalobcovi 4/ priznal celú požadovanú sumu a to 10.000,- Eur.

26. Žalobcovia 1/ a 2/ (dcéry zomrelého) nežili so zosnulým už dlhú dobu v spoločnej domácnosti, obe majú svoje rodiny a so zosnulým udržiavali vzájomný blízky rodinný vzťah, ktorý možno spoločensky očakávať. Náhla strata otca taktiež spôsobila ujmu do ich osobnostných práv, nie ale až takej intenzity ako vo vzťahu k žalobcovi 3/ a 4/. Žalobcovia 1/ a 2/ neboli stave odkázanosti, práve naopak, pomáhali svojmu otcovi pri realizovaní jeho základných životných a osobných potrieb. Pri priznaní nemajetkovej ujmy súd vychádzal z okolností vzájomného spolužitia, ktoré žalobcovia opísali v rámci svojho výsluchu. Súd žalobcom 1/ a 2/ priznal nemajetkovú ujmu po 8.500,- Eur, ktorá sa javí ako primeraná charakteru vzájomných vzťahov žalobcu 1/ a 2/ a ich otca. Nemajetková ujma tak predstavuje v tomto prípade určitú formu náhrady za citovú stratu otca.

27. K zaplateniu nemajetkovej ujmy boli zaviazaní obaja žalovaní, keďže obaja za tieto nároky zodpovedajú – žalovaný 1/ ako škodca, žalovaný 2/ ako poisťovateľ žalovaného 1/ z titulu povinného zmluvného poistenia.

28. Pre úplnosť je potrebné uviesť, že súd nevzal do úvahy námietku žalovaného 2/, že je potrebné analogicky na tento prípad vychádzať zo zákona č. 274/2017 Z.z. o obetiach trestných činov alebo podrobne vyhodnotiť všetky doteraz priznané ujmy poškodených v rámci obdobných súdnych konaní, nakoľko Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp.zn.: 2Cdo/188/2021 zo dňa 26.10.2023 uviedol nasledovné: „Podľa odvolacieho súdu výška priznanej náhrady nemajetkovej ujmy nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi. Takýto prístup odvolacieho súdu, nech by bol akokoľvek motivovaný pozitívnou snahou o dosiahnutie porovnateľného posúdenia veci v porovnateľných prípadoch, nemôže bez ďalšieho v potrebnej miere vystihnúť to, ako široko, mnohovrstevne a rozmanito je vnútorne rozčlenená (štruktúrovaná) osobnosť každej fyzickej osoby, aké individuálne a neopakovateľné vzťahy vznikajú medzi ňou a jej rodinnými príslušníkmi a aké dôsledky spôsobuje násilné pretrhnutie väzieb vo vnútri rodiny, ku ktorému dochádza stratou člena rodiny. Je nespochybniteľné, že negatívny zásah do tejto osobnostnej sféry pôsobí zraňujúco individuálne a rozmanito u každej fyzickej osoby inak, lebo každý človek, sama jeho podstata, jeho emócie, vzťahy k iným, sú veľmi individuálne. Ľudia nevnímajú vždy rovnako okolnosti vonkajšieho sveta a aj ich vzťahy s inými vykazujú znaky osobitosti, neopakovateľnosti a jedinečnosti. Vzhľadom na to aj dôsledky zásahov do týchto osobnostných sfér života každého človeka sú vysoko individuálne. Na vyjadrenie rozsahu a intenzity ujmy, ktorú vyvolali zásahy do týchto oblastí súkromného a rodinného života je nepostačujúce (paušálne) prirovnanie s inými, i keď obdobnými prípadmi a už vôbec nie kategoricky odvíjať výšku nemajetkovej ujmy pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla od výšky sumy odškodnenia obetí trestných činov určenej zákonom o obetiach trestných činov“.

29. O trovách konania súd rozhodol tak, že žalobcovi 4/ priznal plný nárok na náhradu trov konania vo výške 100,00 % a ostatným žalobcom priznal úspech vo veci pomerným spôsobom podľa § 255 C.s.p.

Žalobcovi 1/ a 2/ súd priznal nárok vo výške 13,33 % (čistý úspech žalobcovi 1/ a 2/ = úspech žalobcov 1/ a 2/ 56,66 % - úspech žalovaných 43,33 %). Žalobcovi 3/ súd priznal nárok výške 33,33 % (čistý úspech žalobcu 2/ = úspech žalobcu 3/ 66,66 % - úspech žalovaných 33,33 %).

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).